

עברי אנכי/ העברי

[lvri Anokhi/ Ha-lvri](#)**Title:** עברי אנכי/ העברי

Subtitle: עברי אנכי: מכ"ע המודיע כל דבר אשר נפל בישראל וכל הנוגע בספרות העברית, תוך התייבבות לימין עמדותיה של תנועת ההשכלה השואפות לחבר אותם עם העמים שבתוכם הם יושבים

Editor/Editors: ברוך ורבר, יעקב ורבר**Publishing place:** Brody**Typography:** M.F. Poremba, B. Werber**Published from:** 1865**Published until:** 1890**Language:** [Hebrew](#)**Link:** [The National Library Newspaper Collection](#)**Description:**

A Hebrew weekly with a nationalist orientation that appeared for 24 years.

In the preface to the first volume, the editor declared his main objective to be the cultivation of the use of the Hebrew language as the language of the Jewish people, hoping to present everything that might interest a Jewish reader: from Jewish history, and scholarly and scientific articles, to current events from near and far. For most of its lifetime, the periodical was an internal Galician platform and as such reflects Jewish life in Galicia.

Remarks:

בין מדוריו הקבועים של העיתון היו סקירת 'ענייני המדינה', ביקורות ספרים, ביוגרפיות של חכמים ודיווחים מחיי היהודים בארצות שונות. עם משתתפיו הבולטים נמנים שלמה בובר, מיכה יוסף ברדיצ'בסקי, מרדכי דוד ברנדשטטר, שנים 1—26, בעריכת ברוך ורבר, ומפטירתו, בשנה ה-12 לכתב העת (תרל"ו, 1876), בעריכת בנו יעקב ורבר, בשנה הראשונה בדפוס פ. מ. פורמבה, ומהשנה השנייה – בדפוס העורך, ברוך ורבר, ברודי, י"א בניסן תרכ"ה, 7.4.1865 – ב' בתמוז תר"ן, 20.6.1890.

מראשית השנה השביעית (תרל"א, 1870—1871) – הופיע לחילופין, מידי שבוע, בשמות 'עברי אנכי' ו'העברי': גיליון א (ז' בתשרי תרל"א, 2.10.1870) – 'עברי אנכי'; גיליון ב (י"ד בתשרי, 9.10) – 'העברי'; וכו'. זו כדי לעקוף את המכשול שבהשגת רישיון להוצאת שבועון.

עד שנה 12, גיליון מב, ז' באב תרל"ו, 4.8.1876 – בעריכת ברוך ורבר, ומגיליון מג – כ"א באב, 11.8, המודיע על פטירתו, בעריכת יעקב ורבר.

גיליון אחרון: שנה 26, גיליון לו, ב' בתמוז תר"ן, 20.6.1890.

בפתח הכרך הראשון הודיע העורך כי עיקר מטרתו לטפח את השימוש בלשון העברית כשפת הלאום היהודי, וכי בכוונתו להציג לקוראיו את כל מה שעשוי לעניין את הקורא היהודי, החל בקורות עמו ומאמרי חוכמה ומדע וכלה בחדשות אקטואליות מקרוב ומרחוק. העיתון שימש רוב שנותיו במה גליצאית פנימית ובכך משקף את חיי היהודים בגליציה.

במהלך שנות קיומו היה העיתון מעורב בפולמוסים רבים עם כתבי עת אחרים כגון 'המבשר', 'המליץ', 'הלבנון', ו'מחזיקי הדת'. רוב הוויכוחים האלה נסבו על סוגיות דתיות, שבהן נקט העיתון עמדות נמרצות כנגד האורתודוקסיה, החסידות וראשיה, ודבק בנאמנותו לערכי ההשכלה.

אחרי שנת 1881 הצטרפו למעגל המשתתפים בעיתון כותבים מוורשה ומסביבותיה, וביניהם אליעזר יצחק שפירא ודוד פרישמן. בשנים אלה, עם הופעתה של תנועת חיבת-ציון, הרבה העיתון לעסוק בשאלת ההתיישבות בארץ-ישראל, ונקט כלפיה בדרך כלל עמדה ביקורתית חריפה למדי ברוח השקפתו של העורך. עם זאת ניתן בו מקום גם לדעותיהם של תומכי חיבת-ציון, אך אלה אוזנו בין היתר במאמרים המעודדים את ההגירה לאמריקה. גישתו העקרונית של העיתון הייתה תמיכה בחיזוק אחיזתם של היהודים בארצות מושבם בגולה, אברהם בר גוטלובר, אייזיק מאיר דיק, ש"י איש הורוויץ, אברהם משה לונץ, יהושע מזח, פביוס מיזס, שלמה מנדלקרן, נחום סוקולוב, נתן נטע סמואלי, יצחק קמינר ויהושע השל שור.

ספרות: Lin, Josef, *Die hebräische Presse: Werdegang und Entwicklungstendenzen*, Jalkut, Berlin 1928, 530; Tsamriyon, Tsemach M., *Die Hebräische Presse in Europa (ein Spiegel der Geistgeschichte des Judentums)*, Haifa 1976, 231-232; Kressel, G., *Guide to the Hebrew Press*, Inter-Documentation Co, Zug, Switzerland 1979, 84, גלבוש; מוסד ביאליק ואוניברסיטת תל-אביב, ירושלים לקסיקון העיתונות העברית במאות השמונה-עשרה והתשע-עשרהמונחה, 1992, 213—220; Manekin, Rachel, "Die hebräische und jiddische Presse in Galizien", Rumpler, Helmut and Peter Urbanitsch (eds.), *Die Habsburgermonarchie 1848-1918: Band VIII: Politische Öffentlichkeit und Zivilgesellschaft, 2. Teilband: Die Presse als Faktor der politischen Mobilisierung*, Oesterreichischen Akademie der Wissenschaften, Wien 2006, 2341-2365.

:החלק; (2343-2346) Die maskilische ('aufgeklärte) Presse: Hamevasser und Ha'Ivri

Object type: Periodical

Source URL: <http://www.jgaliciabukovina.net/node/232324>